

גרעין נושא + לוואי, נושא, נושא + נושא, נושא מורחב, תמורה, גרעין מושא + לוואי

1. דבריו המייגעים של המרצה עייפו את קהל השומעים שבחזרה.
2. קיבלתי שמונה עשרה הזמנות לריד הספרים הבין-לאומי בירושלים. (שמונה עשרה)
3. מחלת השפעת עלולה לסקו בריאותם של אנשים רבים.
4. במלחמת לבנון השנייה נגרמו לתושבי הצפון נזקים רבים.
5. סימני התפתחות מהירים מראה גור הפנדה הצעיר.
6. תרמילאים רבים נוהגים להשתתף במסעות הגליים באזורים ההרניים.
7. צ'רלי צ'פלין, שחקן ובמאי סרטים מפורסם, זכה בפרס אוסקר מיוחד על תרומתו לעולם הקולנוע.
8. בכל הזמנים נהגו יהודים להעניק את הכינוי "חסיד" לאישים גדולים בתורה.
9. הקרנבל בברזיל מושך בכל שנה תיירים רבים מכל החבל. (מכל רחבי תבל - לוואי או ת' מקום)
10. הקרנבל מתקיים מהשלושה עשר עד השמונה עשר בפברואר.
11. את שיעורי הבית בהיסטוריה הכינו כל התלמידים.
12. טבעת הכסף החדשה שלי נמצאה על ידי חברי לכותה.
13. שליטת התלמידים בשפה הערבית הגבירה את מודעותם למצב הביטחוני.
14. הצילני מן הסכנה! (נושא + נושא + מושא = אתה תציל אותי)
15. רובע מנהטן בניו יורק, העיר הגדולה בערי ארצות הברית, מספק אלפי מקומות תעסוקה לתושבי האזור כולו.
16. (שני מושאים נפרדים – מספק (1) משהו (2) למישהו)
17. הליכה נורדית באמצעות מקלות הליכה מיוחדים החלה בשנת 1997 בפינלנד. (אלף תשע מאות תשעים ושבע)
18. הליכה נורדית באמצעות מקלות גורמת לשונית קלוריות גבוהה באופן משמעותי מהליכה רגילה במהירות.
19. פעם בכמה שבועות מגיע מכתב שרשרת במרשתת לאלפי תיבות דואר אלקטרוניות בישראל.
20. באקדמיה ללשון העברית ניטש מאבק חמור בין המשלימים עם התערבות שפות שונות בעברית לבין המתנגדים הנחרצים לכך.
21. שני חוקרים מאוניברסיטת הרווארד בארצות הברית פרסמו נייר עמדה לבחינת תרומתו של חלב הפרה לתזונת האדם.

תרכ"א 1 – צ' 177

גרעין נושא + לוואי, נושא, נושא + נושא, נושא מורחב, תמורה, מושא + לוואי, תיאור מקום + לוואי:

1. בשוויץ ניתנה לנשים זכות הצבעה רק בשנת 1971. (אלף תשע מאות שבעים ואחת)
2. הכנסת, בית הנבחרים של מדינת ישראל, נוסדה בטי"ו בשבט תשי"ט (1949) בתל אביב. (אלף תשע מאות ארבעים ותשע)
3. בני ישראל קיבלו את עשרת הדיברות למרגלות הר סיני. (עשרת)
4. מכוניתם של בני הזוג התקרבה אל הגשר הראשון. (הראשון)
5. עשינו את דרכנו על הכביש לאורך החוף אל בית החולים הממשלתי.
עשינו את דרכנו – אפשרי גם נושא + נושא מורחב (ניב)
6. היכן נוכל לקנות כרטיסים להצגה המוצלחת? נוכל לקנות = נושא + נושא מורחב
7. בחדר המורים נערכה הפגישה בין התלמיד לבין המורה.

תרכ"א 2 – צ' 178

גרעין נושא + לוואי, נושא, נושא + נושא, נושא מורחב, נושא סתמי + נושא, תמורה, גרעין מושא + לוואי, תיאור זמן / מקום
(סימון המושא והתיאורים כולל גם את הלוואי)

1. ירושלים משמשת בירת ישראל מאז ימי דוד המלך.
2. במלחמת העולם השנייה פגעו פגיעה בוטה בזכויות האדם. (פגעו = נושא סתמי + נושא)
3. בשנות הארבעים התפרסמו אמנות בין-לאומיות רבות בנושא זכויות האדם.
4. הדמוקרטיה העתיקה המפורסמת ביותר התקיימה באתונה משנת חמש מאות לפנה"ס. (חמש מאות)
5. ביום שישי ה' באייר תש"ח (1948) הכריז דוד בן גוריון בתל אביב על הקמת מדינת יהודית בארץ ישראל.
(אלף תשע מאות ארבעים ושמון)
6. בית המקדש השני הוקם על ידי השבים מבבל במאה השישית לפנה"ס. כשבעים שנה לאחר חורבן הבית הראשון.
במאה השישית לפנה"ס, כשבעים שנה

גרעין נושא + לוואי, נושא, נושא + נושא, נושא מורחב, נושא סתמי + נושא, תמורה, גרעין נושא + לוואי, תיאור מקום/זמן, תיאור סיבה (סימון המושא והתיאורים כולל גם את הלוואי)

1. בזכות **הרמת חנק השבות** זכו לעלות לארץ ישראל מאות אלפי **עולים**.
2. הודנת **לעונות** של הנהגת **נמנעה תאונת דרכים** קשה.
3. **תכנית** האקטואליה הטרייה **תרד מלות** השידורים **עקב אמוני צפייה** נמוכים.
4. בשל **מק נדחתה ישיבת ההנהלה למועד** מאוחר יותר?
5. מדוע לא **עניתם על השאלה** השלישית במבחן? (עניתם – נושא + נושא)
6. כעשרת אלפים **איש** בישראל **לקו** השנה **בזיהומי מעיים** תמורה **כתוצאה מאכילת מזון** נגוע בחיידקים.
7. **דבריו** (אינם) **מקובלים** על מרבית ה**נוכחים** בשל **עמדותינו** הקיצוניות.
8. **המהגרת** מהודו לקנדה **סבלה** בשל **המזון** השונה בארצה החדשה.
9. **כותבי** הערכים באנציקלופדיה **נבחרים** למטרה זו **עקב מומחיותם** בנושא.
10. **הפרס ניתן לסטודנטים** אלה על **הצטיינותם** בעבודות המתקר.

צ"ית יהודי אתיופיה – צ"א' 180

1. א. בשנת 1984, עד להטסתם לישראל, טרם זמנו, עם חידוש היחסים הדיפלומטיים עם אתיופיה, בשנת 1991.
 - ב. לתיאורי הזמן יש תפקיד בקידום ה"עלילה" על ציר הזמן ובתיאור הנסיבות שבהן ה"עלילה" מתרחשת ומתקדמת לאורך הזמן.
2. א. בשל חוסר יחסים דיפלומטיים ... , עקב קשיי הדרך והתנאים, כתוצאה מלחץ רב...
 - ב. לתיאור הסיבה יש תפקיד בהסבר הנסיבות שהובילו לפעולות השונות המתוארות בטקסט.
 - ג. (1) (הדלפה בדבר ...) **גרמה** ... הפועל "גרמה" מציין את ה**סיבה** לסיום המבצע טרם זמנו.

תפקידו התחבירי נושא.

 (2) **בשל** / **בגלל** / **עקב** הדלפה בדבר עלייתם החשאית של יהודי אתיופיה דרך סודן לישראל הסתיים המבצע טרם זמנו.

גרעין נושא + לוואי, נושא, נושא + נושא, נושא מורחב, נושא סתמי + נושא, תמורה, מושא + לוואי, תיאור מקום/זמן, תיאור סיבה, תיאור תכלית (סימון המושא והתיאורים כולל גם את הלוואי)

1. החקלאים הכינו את הקרקע לזריעה.
2. הפלוגה יצאה לשטח הפתוח לשם אימוני שדה.
3. צבא ארצות הברית פיתח שריונית בדניקה מיוחדת לבדיקת חומרי לחימה בקטריאליים.
 מי"בדיקה" עד הסוף - לוואים (משלימים את המילה "שריונית")
4. חוק לימוד חובה מעניק הזדמנות שווה לכל ילדי המדינה.
5. כל אזרח יכול לעתור לבג"צ לבקשת עזרה.
6. לשם מה הגעת לכאן בשעה כה מוקדמת?
7. למען הסדר הטוב השתדלנו לבצע את תפקידנו בזמן. נושא מורחב + נושא
 "בזמן" - תיאור זמן או תיאור אופן
8. הנער החולה הבריא עקב טיפולה המסור של תרופאת הבכירה.
9. מאה ושמונים משרדי אדריכלים השתתפו בתחרות לתכנון בניין בית המשפט העליון בירושלים.
 (מאה ושמונים) מי"לתכנון" עד הסוף - לוואים (משלימים את המילה "בתחרות")
10. בזכות ערנותו של הלוחמות לא נפגעו חיילי הפלוגה.
11. למניעת ריכוז שלטון בידי כוח אחד החליטו במשטר דמוקרטי על הפרדה בין שלוש הרשויות.
 (החליטו = נושא סתמי + נושא)
12. אזרחי המדינה הולכים אל הקלפי למילוי חובתם האזרחית.
13. בשל הסופה הקרבה החליט הצוות התפעולי על סגירת אתר הסקי.
14. בתחילת הקיץ אצא לחו"ל להשתלמות בנושא יהדות.
15. הרפואה הסינית מאמינה בשינוי אורח החיים כדרך למניעת מחלות.
16. לפני התפתחות רשת האינטרנט רוב הידע הועבר באמצעות ספרים מודפסים.
17. נציגי האגודה למען החייל באו לבית ספרנו לגיוס מתנדבים.
18. בשנים האחרונות ניצלו מטיילים רבים בזכות מכשיר הטלפון הנייד שלהם.
19. השופטת שחררה את החשוד מתמת חוסר הוכחות נגדו.
20. לכבוד מי נאפתה העוגה המיוחדת הזו?
21. לצורך הכנת העוגות השתמש האופה בסוגים שונים של קמח מיוחד.
22. שינויים בשעון הביולוגי של מתבגרים גורמים להם להירדמות בשעה מאוחרת מאוד בלילה.

23. השכלה רחבה פותחת בפני נשים שוויון הזדמנויות תעסוקתי בחברה.
24. בעתיד הקרוב ייאלצו אנשים רבים לוותר על מכוניות פרטיות כאמצעי תחבורה כתוצאה מחנק כבישים הולך ומחמיר.
25. עבודת התכנון של בית הספר החדש התאפיינה בהיכרות מעמיקה עם צורת העבודה הייחודית לו לשם השגת חווייה לימודית חדשה.

תרכיף 5 – עמ' 184

נושא + לוואי, נשא, נושא + נשא, נושא מורחב, נושא סתמי + נושא, תמורה, מושא + לוואי,
תיאור מקום/זמן, תיאור סיבה, תיאור תכלית, תיאור אופן (סימון התיאורים כולל גם את הלוואי)

1. מארחינו קיבלו את פנינו בסבר פנים יפות.
2. השופטת חייבת להעניק יחס שווה לכל אזרח ללא משוא פנים.
3. נשיא המדינה נבחר בהצבעה חשאית על ידי הכנסת.
4. באמצעות התקשורת הציבורי יכול לגבש את דעותיו על המתרחש במדינה.
5. מפלס מי הכינרת יעלה במהלך המאה הבאה יותר מהתזונה.
6. בעמל רב הצליחו הכבאים לחלץ את הלכודים במבנה.
7. כיצד הצלחתם למצוא את הספר הנדיר?
8. מנחי הטקס הקריאו את שמות הזוכים אחד אחד.
9. דברי חכמים בנחת נשמעים.
10. משפחה זו גרה בשכונה כבר חמש שנים.
11. לאחר השיחה עם המורה שקד התלמיד על לימודיו במסירות רבה.
12. בכ"ט בנובמבר 1947 החליטה עזרת האומות המאוחדות (האו"ם) על סיום המנדט הבריטי בארץ ישראל.
13. כתב רש"י נכתב בכתב מיוחד לשם הבדלה מן הטקסט המקורי.
14. בני הנוער מתנדבים בבית החולים לצורך הקלה על הצוות הרפואי.
15. התנדבותם בקרב אוכלוסיית הנכים גרמה לנערים סיפוק רב.

נושא + לוואי, נשוא, נושא + נשוא, נשוא מורחב, נושא סתמי + נשוא, מושא + לוואי, תיאור מקום/זמן, תיאור סיבה, תיאור תכלית, תיאור אופן, תיאור מצב (סימון התיאורים כולל גם את הלוואי)

1. הפועלים חזרו עיפיים מעבודתם.
2. הסופרת יושבת מתוחה ליד שולחן הכתיבה.
3. הקהל יצא מן האולם מתגיד בעקבות המופע המשעשע.
4. מצאתי את התמונה שלמה בארגז.
5. מנהלת המפעל האזינה נדהמת לטענות העובדים.
6. החוקרות סיפרו בהתלהבות על התגליות החדשות.
7. החוקרות דיווחו גלהבות על ממצאי המחקר האחרון.
8. החולה התיישב על מיטתו בדממה.
9. החולה התיישב על מיטתו דומם.
10. הלוליינים צעדו מתוחים על החבל בקרקס. (בקרס - גם ת' מקום)
11. הלוליינים צעדו על החבלים המתוחים בקרקס. (בקרס - גם ת' מקום)
12. מומחי תזונה ממליצים לאכול את הפרות השטופים לפני הארוחה. (לאכול - אפשר לנתח כמושא)
13. לשם שמירה על הבריאות ממליצים לאכול את הפרות שטופים היטב. (לאכול - אפשר לנתח כמושא)
14. התושבים השלויים התעוררו בשל קול האזעקה.
15. התושבים ישנים שלוגים בזכות פעילותם של המתנדבים במשמר האזרחי.
16. התושבים ישנים בשלגות בזכות פעילותם של המתנדבים במשמר האזרחי.
17. שנתם השלווה של התושבים הופרה בגלל רעש פתאומי.
18. כל המאכלים יוגשו במסעדה החדשה בשיטת השירות העצמי.

נושא + לוואי, נשוא, נושא + נשוא, נשוא מורחב, מושא + לוואי, תיאור מקום/זמן, תיאור סיבה, תיאור תכלית, תיאור אופן, תיאור מצב, תיאור תנאי (סימון התיאורים כולל גם את הלוואי)

1. במקרה של שביתה בבנקים ישתמש הציבור במכשירי הבנק האוטומטיים.
2. בלי עבודה מתקשים אנשים לפרנס את בני משפחתם.
3. ללא מאמצים לא תגיע לתוצאות. יש הרואים במילה "תוצאות" תיאור (מקום) אפשר גם לראות ב"תגיע לתוצאות" נושא מורחב מסוג ניב (שימוש מטפורי בפועל "תגיע")

4. המפעל לא יוכל לתפקד בצורה יעילה ללא אנשי מקצוע מעולים.
5. בלי כוח פוליטי מתקשים המתנדבים לפעול למען איכות הסביבה.
6. הנערים שקדו על הקמת המיזג בהתלהבות רבה.
7. הקשבנו מהופנטים לדבריו של המרצה.
8. בשמחה רבה הודיעה דוברת המשרד על תחילת מבצע ההקמה של רשת התקשורת החדשה.
9. מהנרתר האזין השחקן לדבריו של הבימאי.
10. נציגי החברות נתבקשו להגיע לכינוס בתלבושת הנלמת.
11. ללא המתנה לאישורים פורמליים סיפח הארגון את ישראל לפרסומיו בנושאי החינוך.
12. מפאת הצמצומים במפעל פיטרה ההנהלה מאות עובדים.

תרגיל 8 – צא' 187

נושא + לוואי, נשוא, נשוא + נשוא, נשוא מנוחה, תמורה, מושא + לוואי, תיאור מקום/זמן, תיאור סיבה, תיאור אופן, תיאור גישה, תיאור תכלית, (סימון המושא והתיאורים כולל גם את הלוואי)

1. על אף האיסור המפורש חדרו הנערים לשטח פרטי.
2. הפקיד לא סיים את עבודתו בזמן למרות מאמציו הרבים. בזמן – אפשרי גם תיאור אופן
3. למרות החומר הקשה הצליחו כל תלמידי הכיתה בבחינה בלשון.
4. עם כל רצונה לא הצליחה הוטרנירית לטפל בחיה הפצועה.
5. חרף המצב הכלכלי הקשה רכשנו מכונית חדשה.
6. על אף הלחץ הנורא התגבר משה על הקשיים.
7. עם כל רצונו של יאיר הוא לא הגיש עזרה לחברו.
8. עקב התחממות כדור הארץ תחול עלייה באירועי מזג האוויר הקיצוניים.
9. בתקופת תור הזהב בספרד עסקו היהודים בתורת הקבלה, פורת מסוב מיתודית.
10. הרופאים ממליצים להימל מעישון באמצעות סדנה. (להיגמל - אפשר לנתח כמושא)
11. בעזרת השימוש בשאלה הכותב מבקש להרשים את הקורא.
12. למרות הפרסומים השליליים בעיתונות נפגשו המשקיעים המקומיים עם המשקיע מחו"ל.
13. היכו מצאתם את החומר החשוב הזה?
14. חרף הקשיים הצפויים נבצע את העבודה כהלכה.
15. בשבילך הקמנו בחברה שלנו מרכז תמיכה ייעודי לאינטרנט המהיר.

נושא + לוואי, נשא, נושא + נשא, נשוא מורחב, הסגב, תמורה

1. לשמחתנו, הצעיר החולה החלים ממחלתו.
2. הציונות הייתה האויב העיקרי של ההתבוללות באירופה, לטענת מרבית החוקרים.
3. נשיא המדינה לשעבר שמעון פרס מילא את תפקידו, לדעת רבים מן העם, בצורה מכובדת ביותר.
4. לטענת אלבר קמי (עיתונאי, סופר ופילוסוף צרפתי), העולם המודרני משופע באי צדק.
5. על פי מחקרים מדעיים, קרני השמש עלולות להזיק לעור באותה מידה כמו החום של שלהבת אש.
6. לפי דוח מבקר המדינה, נמצאו ליקויים רבים בכל משרדי הממשלה.
7. החברה הסכימה כמובן להיענות לדרישת השופט.
8. לפי המלצתו של פרופ' מירלמן, התרמילאים צריכים לקחת עמם לטיולם למזרח שום למטרות ריפוי טבעי.
9. לפי הערכת דוברת העירייה, כלי רכב רבים בחניות בעיר (אינם) שייכים לתושבי העיר.
10. זיכויים יינתנו ללקוחות על מוצר פגום, על פי דבריה של אחראית השירות בחברה.
11. בלי ספק, כל אדם צריך לאכול כל יום לפחות ארוחה אחת עיקרית מזינה.
12. לדעת הלשונאי, בתקופת הגלות הראשונה קלטת העברית השפעות לשוניות רבות משפות שכנות.

נושא + לוואי, נשא, נושא + נשא, נשוא מורחב, פנייה, הסגב, קריאה

1. תברנים יקרנים, ההרצאה הזאת מיועדת לכם.
2. המכתב הגיע, לצערנו, לאחר סיום מועד ההרשמה.
3. בלי ספק, תוכלו לבצע את המשימה. (נושא + נשוא מורחב)
4. דוד בן גוריון ז"ל היה ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל. (המשפט שמני)
5. ילדים, צאו לחצר מיד לאחר הצלול.
6. דבריד, למשל, מעינים על מחשבה מקורית.
7. אגו, שכחתי את מפתח המועדון בבית.
8. קתל יקר, ההצגה הזו מועלית בתאטרון גם בשבוע הבא.
9. על פי המסורת היהודית, מגן דוד שימש כסמל יהודי במשך דורות רבים.
10. הינדו, נבחרת הכדורסל של בית ספרנו זכתה באליפות הארץ.

א.

1. א. ת' מקום ב. תמורה ג. לוואי ד. מושא
2. א. הסגר ב. מושא ג. ת' סיבה ד. ת' ויתור
3. א. לוואי ב. ת' מצב ג. ת' אופן
4. א. ת' סיבה ב. ת' ויתור ג. לוואי
5. א. תמורה ב. נושא ג. לוואי ד. מושא ה. ת' מקום
6. א. ת' מקום ב. לוואי ג. מושא ד. נושא ה. תמורה
7. א. לוואי ב. מושא ג. ת' סיבה ד. ת' ויתור ה. ת' תנאי
8. א. ת' מקום ב. לוואי ג. נושא ד. תמורה ה. לוואי
- ו. ת' מקום ז. מושא

ב. 1. אֶלִיכֶם, 2. כִּלְפֵיהֶם, 3. לְקִרְאת

כצ"ף 1 – המדריך לתייר החלל – צמ"ד 192

מיון ההסגרים לפי תפקידיהם הרטוריים (לפי סדר הופעתם בטקסט).

ביטויים שמטרתם לציין מסירת דברי אחרים

1. לפי הפרסומים של חברת "ספייס אדוונצ'ר" – הסגר זה מעיד על מסירת דברי אחרים, לא דבריו של הכותב.
2. לטענת חוקרי נאס"א, כמה מהטיסות לחלל נמצאות בשלבי ניסוי מתקדמים – הסגר זה בא לציין את מקור הדברים (חוקרים בנאס"א). מקור זה מעניק לעובדות (כמה טיסות נמצאות בשלבי ניסוי מתקדמים, ובתוך כמה שנים יוכלו אנשים נוספים לטוס לחלל) משָׁנָה תוקף ומהימנות. אנו הקוראים יכולים לסמוך על דבריהם שאכן בעוד כמה שנים נוכל לטוס לחלל (למי שיהיה די כסף, כמובן).
3. לדברי ד"ר דגנית פייקובסקי, יועצת למועצה הלאומית למחקר ולפיתוח במשרד המדע, הטכנולוגיה והחלל, אנחנו נמצאים בתקופה מרגשת ומרתקת. - הסגר זה בא לציין את מקור הדברים (והתמורה מציינת את תפקידה - חוקרת חשובה בתחום). מקור זה מעניק לעובדות מעין ודאות שאכן אנו בתקופה מרגשת ומרתקת, ואנו נמצאים בעידן חדש ומסעיר של גילוי החלל החיצון.

ביטויים המביעים את דעתו, את תחושתו או את הרגשתו של הכותב באשר לדברים הנאמרים

4. בדרך כלל כשמדברים על תיירות, מתכוונים, מן הסתם, לביקור בנחל שוקק בצפון הארץ – לציון הערת אגב
5. בלי ספק, העתיד הזה כמעט כאן. – מטרת ההסגר לשכנע את הקורא באמתות הדברים שאכן העידן שבו יוכלו אנשים פרטיים לטוס לחלל, כמעט מגיע. הדבר יקרה באופן ודאי, ללא שום ספק.
6. כידוע, כבר אפשר להזמין מקום בטיסה פרטית לסיור בחלל...
כאמור, תיירות החלל מתפתחת... –
מטרת הסגרים אלה היא לציין אזכור לדברים ידועים, לעובדות ידועות (היכולת להזמין מקום בטיסה פרטית לסיור בחלל, והעובדה שכבר קיימת תיירות בחלל). עובדות אלו התפרסמו באמצעי התקשורת, ולכן סביר להניח שהקוראים יודעים על כך.
7. אם יהיה להם, כמובן, די כסף לכרטיס – הסגר זה פותח מידע באשר לטיסה בחלל - רק מי שיהיה לו כסף יוכל לטוס. ההסגר מביע גם את דעתה ואת תחושתה של הכותבת באשר לדברים הנאמרים – לא כל אחד יוכל לטוס.
8. למרבה הצער, בסוף אוקטובר 2014 התרסק מטוס החלל של וירג'ין גלקטיק. – הסגר זה מטרתו להביע רגשות של צער לאסון שקרה.

"כאמור", "בלי ספק", "כמובן", "אולי" הם **ביטויי ספק וודאות** המאפיינים כתיבה טיעונית.

כצילוף 2 – צא' 193

1. שורה 1 – **הגיעה** למדפים... – צריך להיות **הגיעו** למדפים. הפועל מתייחס לשם העצם "כלי אוכל" וצריך להתאים לו במספר.
2. שורה 4 – בחנויות **המתמחים** – צריך להיות בחנויות **המתמחות** - שם התואר צריך להתאים במין לשם העצם שאותו הוא מלווה.
3. **הסגר**
הבאים עלינו לטובה - ביטוי עממי מהמסורת היהודית
3. לטענת החברה... – ביטוי שמטרתו לציין שהדברים הנאמרים הם מסירת דברי אחרים על פי הנתונים - ביטוי שמטרתו לציין את מקור הדברים
אולי – ביטוי המביע הסתייגות חלקית מהדברים הנאמרים
4. במשפט (1) למעשה - הסגר, במשפט (2) - תמורה

תרגיל 1 – עמ' 194

1. "פשוט", עיתון לילדים של החברה להגנת הטבע, יוצא לאור כל שבועיים.
2. הר מירון, הגבוה בהרי הגליל, צופה על הגליל התחתון והעליון.
3. במבחן זה, המבחן בלשון ובהבנה, הצליחו כל תלמידי הכיתה.
4. אבותינו: אברהם, יצחק ויעקב עסקו בגידול צאן.
5. אני קורא כל יום עיתון יומי "מעריב".
6. בחג השבועות, חג מתן תורה, ניתנה התורה לעם ישראל.

תרגיל 2 – עמ' 194

1. לדעת הארכיאולוג, ממצאים אלה שייכים לתקופה הורדוס.
2. כפי הנראה / כנראה, בחופשת הקיץ תוכל לבקר בביתנו. (נראה ש... = משפט מורכב)
3. המסיבה, לשמחתנו, תתקיים על פי כל התכנונים.
4. לפי הערכת הפרשן, הסכם השלום ייחתם בתקופה הקרובה.
5. חברתנו החולה לא תוכל, לצערנו, להשתתף בתחרות.
6. לפי מיטב ידיעתי, הפגישה עם המנהל תתקיים במועדה.

תרגיל 3 – עמ' 196

1. חולי לב רבים עלולים למות עקב מחסור בלבבות להשתלה.
2. הדבורים משקיעות מאמצים באיסוף מים בימים החמים כדי לצנן את הכוורת.
3. הבדואים המשיכו ללבוש בגדים כהים למרות החום הכבד.
4. מיד עם קבלת הידיעה יצאתי לדרך.
5. עובדי גן החיות התיזו מים קרים על עשרות החיות בגן כדי לצנן את גופן מהחום הלוהט.
6. לשווא חיפשתי בלבי תשובה לשאלה.
7. המכונית נעה על הכביש כשיכור מתנדנד.
8. הנער נפגש עם חברתו מסוחרר מאושר.
9. למרות האיסור (בשלט) על כניסה לאזור חדרו המטיילים לשטח פרטי.
10. התלמידה קיבלה אות הצטיינות זקופת קומה.
11. המשטרה תיעזר באלפי שוטרים במקרה של הפגנות רבות.
12. ליד ביתו של ראש הממשלה התקיימה הפגנה של שוחרי איכות הסביבה.
13. המוזמנים לא ייכנסו לאירוע ללא תלבושת מתאימה.
14. החיילים סיירו בדריכות ליד גדר הגבול. (משפט בעל תיאור אופן)
14. החיילים סיירו דרוכים ליד גדר הגבול. (משפט בעל תיאור מצב)

חלק א

1. במשכן לאמנות בעין חרוד מציגים את יצירותיו של הצייר ליאו רוט.
ליאו רוט הוא חבר קיבוץ אפיקים.
2. הנפט חשוב מאוד.
הפחם משמש עדיין מקור האנרגיה הנפוץ ביותר בעולם.
3. התקיימו דיונים רשמיים על גורל המפעל.
חילוקי דעות קשים התעוררו בין ההנהלה לבין העובדים.
4. ועדת הכספים של הכנסת תיקנה תקנות חדשות.
בעוד חודש יתחילו הבנקים להציע לציבור תכניות חיסכון חדשות.
5. מחלת האלצהיימר גורמת לשינויים במוח.
חוקרים פיתחו שיטה לא פולשנית לאבחון שינויים אלה.
6. חיידקי היוגורט מפרישים כמות מוגברת של חומרי בקרה.
כתוצאה מכך הם מסוגלים לעודד את המערכת החיסונית של הגוף.

חלק ב

1. (1) בטוקיו הייתה לפני שנים אחדות התקפת גז ברכבת התחתית.
(2) לאחר ההתקפה נערך מחקר יפני על נפגעי ההתקפה.
(3) המחקר העלה ממצאים מדהימים בדבר רגישותם של אנשים לחומרי לחימה כימיים.
2. (1) אנה פרנק ישבה / הסתתרה במחבוא באמסטרדם בזמן מלחמת העולם השנייה.
(2) היא כתבה יומן.
(3) ביומן היא תיארה בצורה נוגעת ללב את האווירה המדכאת במחבוא.
3. (1) שמורת החולה נמצאת בצפון הארץ.
(2) בשמורה נפלו ענפים גדולים מעצי האיקליפטוס.
(3) כתוצאה מכך נסגרה שמורת החולה (או: השמורה) למבקרים.

חלק ג

1. א. משלים שם – לוואי (משלים למילים מוֹזָאוֹן ארץ ישראל)
- ב. בחופשת הקיץ התקיימה במוזאון ארץ ישראל בתל אביב תערוכת פסלים מחול של אגדות הילדים הקלסיות מכל הזמנים.
- ג. תערוכת פסלים מחול של אגדות הילדים הקלסיות מכל הזמנים התקיימה בחופשת הקיץ במוזאון ארץ ישראל בתל אביב.
- ד. (1) במוזאון ארץ ישראל בתל אביב התקיימה תערוכת פסלים מחול.
(2) התערוכה הוצגה (התקיימה / הייתה) בחופשת הקיץ.
(3) נושא התערוכה היה אגדות הילדים הקלסיות מכל הזמנים.
2. א. כל המילים המודגשות בקו הן משלימי שם – לוואי.
- ב. כעשרת אלפים איש אושפזו השנה בבתי חולים בארץ עקב זיהומי מעיים חמורים כתוצאה מאכילת מזון נגוע בחיידקים.
- ג. (1) ישראלים רבים אכלו השנה מזון נגוע בחיידקים.
(2) בעקבות זאת הם סבלו מזיהומי מעיים חמורים.
(3) כתוצאה מכך אושפזו כעשרת אלפים איש בבתי החולים.

תרגיל 5 – צ"ח 198

1. א. בשל רעש העיר המטריד עבר הסופר לגור בכפר.
ב. הסופר עבר לגור בכפר לשם כתיבה באופן רגוע.
ג. הסופר עבר לגור בכפר לשם כתיבה רגוע.
ד. בשל רעש העיר המטריד עבר הסופר לגור בכפר לשם כתיבה ברגיעה.
2. א. בעקבות מעבר כל העובדים במשק לשבוע עבודה מקוצר יגדל מספר שעות הפנאי של הישראלים.
ב. לאחר מעבר כל העובדים במשק לשבוע עבודה מקוצר יגדל מספר שעות הפנאי של הישראלים.
ג. לפי החלטת הממשלה, מתחילת החודש הבא יעברו כל העובדים במשק לשבוע עבודה מקוצר.
ד. מספר שעות הפנאי של הישראלים יוגדל בעקבות / לאחר מעבר כל העובדים במשק לשבוע עבודה מקוצר.
3. א. למרות גילוי חיידקים בריכוז גבוה מהמותר במהלך ייצור גבינות צהובות הן נמכרו לפני חודשיים לבתי מאפה.
ב. לפני חודשיים נמכרו הגבינות לבתי מאפה בלי ליידע את הציבור בנושא זה.
ג. החברות לא יידעו את הציבור בנושא זה.
ד. לפי טענת החברה, הגבינות עברו תהליך להשמדת חיידקים.
ה. החברות מכרו את הגבינות לבתי מאפה לפני חודשיים.
4. א. תושב יפן שלח וירוס לאלפי טלפונים סלולריים.
ב. בעקבות שליחת / משלוח וירוס לאלפי טלפונים סלולריים קרסו מרכזיות הטלפון ביפן.
ג. הווירוס נשלח לאלפי טלפונים סלולריים של חברת התקשורת "דוקומו".
ד. לראשונה קרסו מרכזיות הטלפון ביפן.